

גליון 116 | תשרי תשס"ט | 41 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן
במה תורנית חידאוכוגית ומעשית כחיוזק חחיתתנו בחרץ

ישע שלנו

יהודה ושומרון, הסיפור של כל יהודי

צל ופרשה ויכר - שבת שובה

הרב יהושע שפירא - ראש ישיבת רמת גן וחבר הנהלת יש"ע המתחדשת

שובה ישראל - לאן?

ולעומתם יש בו רכיבים רבים מאוד: תאים ומערכות שלמות, וכן גם חיידקים ידידותיים שהם המחזקים ומבריאים אותו.

אכן, תהליך הרפואה איננו נדרש ממחוללי המחלה. הם אינם כתובת להביא את היעד: הבריאות. החלקים הבריאים הם הנקראים אל הדגל. ותפקידם לדעת ולהתחזק בהכרה שהם הם נושאי החיים ומעמידם. חולשה איננה אלא דבר חיצוני מקרי וחולף. הבעיה האמיתית איננה בחיידקים התוקפים, הם עושים את מלאכתם שהרי לכך נוצרו. אולם כשהחלקים הבריאים "נדבקים" ונתפסים גם הם לראות את המחלה כמצב האמיתי ממילא נכשל כוחם מלכוון את האורגניזם כולו בדרכם לפריחה ואור, או אז קנתה לה המחלה שורש והיא הופכת להיות מסוכנת לגוף כולו.

על כן אנו נקראים להעמיק את קשר לעצמיות האמיתית של הבריאות. להיאבק עליה מתוך ביטחון ושלווה שסופה לנצח, שסופה להאיר את כל אופק החיים ושגם האיברים החלולים יתעוררו מחדש בורם חיים רענן. זהו תפקידנו. לא להתפתות אחרי מראה העיניים החיצוני המטשטש את הראיה, מסמא את עינינו, ומפילנו אל האשליה כאילו החולשות הן הביטוי האותנטי של המצב הלאומי שלנו. ולא כך, חלילה וחס.

מבעד לכישלון העוונות עלינו לראות את עצמנו כנשאי הבריאות שעתידיה להתפשט

"ש" ובה ישראל עד ה' אלקיך" (הושע י"ד, ב'). 'שובה ישראל' איננה פניה ליחיד לעשות תשובה, להתבונן על עוונותיו, לפשפש במעשיו, ולהיטיב את דרכיו. הכתובת היא האומה כולה. שובה ישראל. אלא שקריאה כזו יוצרת מתח, תסכול, וחוסר בהירות באשר לתפקידנו. בדרך כלל אנו מזהים עצמנו עם קריאתו של הנביא. אנו קוראים לאומה לשוב אל עצמה, לעמוד בביטחון מול כל הנוגסים אותה ומבקשי רעתה. אנו קוראים לה בגרון נחר לעשות את המוטל עליה כלפי אותם חטאים שהיא כשלה בהם: ליישב את המגורשים, להשיבם למקומם, לפתח את ההתיישבות, להחזיר לצבא את הרצון והיכולת לנצח ולמגר את אויבינו, ובנוסף על כך בקומה הרוחנית להשיב תורה ללומדיה, להשתחרר מהתרבות הזרה שעוטפת אותנו ואוכלת בכל פה, לשאת עינינו אל המקדש ולהכין כל שבידינו להופעת השכינה בתוכו וכל כיוצא באלו. בסופו של דבר כל אחד בוחר רק את דרכו שלו ואין לו שליטה כלשהי שבה הוא יכול לכפות ולחייב את האחרים לנהוג על פי רצונו. על כן כאשר אנו שומעים את הקריאות הגדולות אל האומה כולה אנו נותרים בתהיה מה תפקידנו לעת הזאת?

דומה הדבר לגוף המחלים ממחלה. כפי שנראה מבחוץ כולו מקשה אחת אולם לאמיתו של דבר חיים עשירים סוערים, בתוכו. יש בו חיידקים שנוגסים ומחלישים,

המשך בעמ' 7

ירושלים	תל אביב	חיפה	חברון	שכם	בארשבע
17:46	18:01	17:52	18:09	17:53	18:03
18:56	18:58	18:57	19:06	18:58	18:58

ניסת שבת
צאת השבת

סיפור של מקום קדש הקדשים אני מבקש

כהן הדיוט, נהגו שהכהן הגדול עושה את כולן. שיא השיאים היה כמובן כניסתו לפני ולפנים ותפילתו בקודש הקודשים. יום אחד בשנה - **ביום הקדוש ביותר**, נכנס **האיש הקדוש ביותר** - הכהן הגדול, **למקום הקדוש ביותר** - קודש הקודשים. החיבור בין הזמן - המקום - והנפש מעלים את המציאות לרמות רוחניות כ"כ גדולות עד שחז"ל אומרים על חלק מהעונות

ימים אלו שבין ראש השנה ויום הכיפורים, מרבים אנו בתפילות, בסליחות, בחשבון נפש בסיכומה של שנה, ומביטים לאופק לתחילתה של שנה חדשה אשר תשא בחובה בעז"ה בשורות טובות. בחרנו השבוע להתבונן באחת ממלאכותיו של הכהן הגדול ביום הכיפורים. כידוע למרות שחלק ממלאכות יום הכיפורים יכולות להיעשות גם בידי

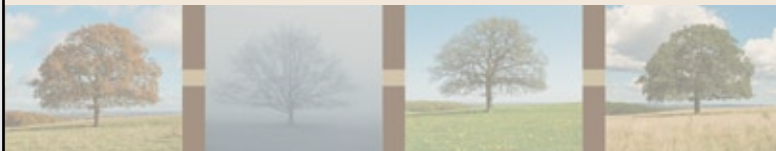
חלי שנה

הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ

חדש
בחנויות
הספרים

מאמרים ושיחות שנכתבו ונאמרו על ידי הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ על ימי השנה היהודית, החגים והימים המיוחדים לכלל ולפרט.

החברה להגנת הטבע

בית ספר שדה עפורה

אלישע מלאכי

ש"עיצומו של יום מכפר" (יומא, דף פה ע"ב). עצם מציאותו של יום מיוחד כזה בשנה – הוא כשלעצמו מכפר על חטאינו.

הגמרא מתארת את תפילתו המיוחדת של הכהן הגדול: "יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו. שתהא שנה זו הבאה עלינו ועל כל עמך בית ישראל בכל מקום שהם, אם שחונה גשומה, ואל יכנס לפניך תפלת עוברי דרכים לעניין הגשם... ושלא יצטרכו עמך בית ישראל בפרנסה זה לזה... שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה. ושיתנו עצי השדה את תנובתם ולא יעדי עביד שלטן מדבית יהודה" (שם, דף נג ע"ב). עצם הכניסה אל המקום המקודש ביותר הובילה לעיתים לחזיונות נבואיים כעדותו המפורסמת של ר' ישמעאל הכהן הגדול: "תניא, אמר רבי ישמעאל בן אלישע: פעם אחת נכנסתי להקטיר קטורת לפני ולפנים (קודש הקודשים) וראיתי אכתריאל י-ה ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא ואמר לי ישמעאל בני ברכני אמרתי לו יהי רצון מלפניך שיכבשו רחמיך את כעסך ויגולו רחמיך על מדותיך ותתנהג עם בניך במדת הרחמים" וכו'... (ברכות ז').

קודש הקודשים נמצא בחלקו המערבי של בית המקדש, ובחלק הגבוה ביותר בהר הבית. הר הבית נמצא בחלק גבוה בשלוחה המזרחית של ירושלים הקדומה. בחלק הדרומי שלה נמצאת עיר דוד. במשך שנים רבות מקום זה היה **מחוץ** לעיר ובגלל היותו גבוה ולא מיושב הוא שימש כשטח חקלאי. מסיבה זו ארוונה היבوسی הקים שם גורן. הגורן הוא מקום גבוה שבו זורים לרוח את גרגרי החיטה על-מנת להפריד בין החיטה למוץ. גם המדרש המפורסם המתאר את מקום המקדש כמקום חקלאי מתאר מציאות דומה.

על פי הסיפור גרו שני אחים בסמוך האחד לשני. האח האחד היה חשוק ילדים ואילו השני התברך בהם. שני האחים דאגו

לחלק את יבולם שווה בשווה, אך בכל לילה צעד כל אחד מהם בחשאי לכיוון ערימת היבול של אחיו, כדי להוסיף עליה. האח חשוק הילדים סבור היה שאחיו זקוק ליבול רב יותר לפרנסת משפחתו, ואילו זה שהתברך בילדים ריחם על אחיו הערירי שלא יהיה מי שיפרנסו בעתיד, ועל כן דאג להוסיף על מה שחילקו ביניהם. בכל בוקר התפלאו האחים לראות שלמרות שהחסירו מיבולם, נשארה ערימת התבואה של כל אחד מהם שלמה. למרות זאת, מידי לילה המשיכו שני האחים במעשי החסד החשאיים שלהם, עד שלילה אחד נפגשו האחים בדרכם, כששקי התבואה בידיהם. מקום המפגש נבחר כמקום בניית בית המקדש.

את אותו המקום קנה דוד המלך ובנה עליו את המזבח שנועד לעצור את המגיפה כמתואר בספר שמואל ב' פרק כ"ד. הרמב"ם כותב בהלכות בית הבחירה (פרק ב' ה"ב) "ומסורת ביד הכול, שהמקום שבנה בו דוד ושלמה המזבח בגורן ארוונה – הוא המקום שבנה בו אברהם המזבח ועקד עליו יצחק, והוא המקום שבנה בו נוח כשיצא מן התיבה, והוא המזבח שהקריב עליו קין והבל, ובו הקריב אדם הראשון כשנברא קרבן, ומשם נברא; אמרו חכמים, **אדם ממקום כפרתו נברא**". ביסוד העולם – באבן השתייה "שממנה הושתת העולם", מצויה התשובה על חטאי האנושות – אדם הראשון, קין והבל, נוח ולאחריו הכהן הגדול מידי שנה בשנה.

שנזכה לראות בעיינינו "מה נהדר היה כהן גדול בצאתו בשלום מבית קודשי הקודשים".

התמונה לקוחה מתוך הספר "בית המקדש בירושלים" – מכון המקדש. מומלץ לבקר בתערוכת המכון ולראות תמונות מקור וכלי מקדש משוחזרים

בחוהמ"ס טיולים, אירועים, מעיינות ונחלים בבנימין שומרון ובקעת הירדן.

ביום ראשון כ' תשרי ה' חוה"מ סוכות

הפנינג גדול בעין קלט כולם מוזמנים.

בית ספר שדה עפורה 02-9975516

נשמח לראותכם!

שלא תזדקק לנו

שחוכל תמיד לנהוג בעצמך.
שלא תזדקק לארוחה בבית חולים.
שלא תגיע אלינו להשאלת ציוד רפואי.
שלא תרשום אף אחד למחנות הנופש שלנו.
שלא תסתייע בייעוץ רפואי.
שלא תצטרך תרומות מח עצם.

**יש מי שנזקק לכל אלו,
עוזר לנו לעזור להם.**

עזר מציון

1800-236-236

שתישאר תמיד בצד הנותן

www.ami.org.il

יהודה אשומרון

מנהלת ההסברה

המקום בו התרשש סיפור רחל אמנו

מסופר, כי בעת מסעה של רחל דרומה, משכם לכיוון בית לחם, תש כחה. באזור אפרת אשר ביהודה, מוצאת רחל את מותה במהלך לידת בנה השני, בנימין. רחל הייתה צעירה במותה והיא האם היחידה אשר אינה קבורה במערת המכפלה אשר בחברון. קבר רחל הסמוך לבית לחם, התקדש במסורת היהודית עוד בתקופת בית שני ולאורך מאות שנים נהגו תושבי ירושלים לצעוד לקבר רחל ולהתפלל בו.

מודעה מתוך הקמפיין

**דגם
שקד בסיסי***
בית פרטי,
בנוי 111 מ"ר
בעל גג שטוח
ללא מעטפת,
4 חדרים,
643,000 ₪

4. פרסומי ישראל ושות' * צמוד למוד תשומות הבניה 08/08

שילה בונה לכם משכן חדש

להנות מהאוויר הצלול ונוף ההרים המדהים ולהמשיך לעבוד בכל מקום שתבחר, 30 ד' מירושלים 15 ד' מאריאל.
בשילה תהנו מבית צמוד קרקע, מקהילה דתית מגוונת בת כ- 250 משפחות צעירות וצעירות ברזחם,
ממגוון מוסדות חינוך ומשפח שירותים קהילתיים.

אתם מוזמנים לקפוץ לביקור ולהתאהב...
בבית הבא שלכם!

היישוב | **הקהילה** | **המיקום**
קהילתי דתי | 250 משפחות | 30 ד' מירושלים, 15 ד' מאריאל

www.amana.co.il

* **דגם שקד עם מעטפת:** בנוי 111 מ"ר + מעטפת של 74 מ"ר,
דגם שקד מושלם: מוגמר 185 מ"ר

לפרטים: מרכז מידע אמנה - 1-800-260-240

המהלך ההסברתי יוצא לדרך

1100 שלטי חוצות ברחבי הארץ

חשוב ויקר לכולנו: דתיים וחילונים, תושבי מרכז הארץ, הפריפריה וגב ההר. אי אפשר רק לבכות את אבדן הערכים ואת כישלונם של 'האחרים' לראות את מה שברור לנו. צריך להשיב את התקווה ולהאמין כי עדיין קיימים בעם ישראל תעצומות נפש וכי ניתן להושיט יד אל הכוחות החיוביים בחברה הישראלית וליצור איתם שותפות אמיתית ללא התנשאות מחד, ומבלי לאבד את המצפן הערכי שלנו מאידך.

המהלך שיזמנו לשינוי התודעה ביחס לאחידותנו בשטחי יש"ע לא יהיה קל ותוצאותיו לא יהיו מיידיות. בחוברת זו אנו מציגים טעימות מן השלב הראשון שלו, אשר אינו מתמצה בקמפיין בלבד אלא גם בפעילות שטח משמעותית ובפעילות חינוכית הסברתית מאסיבית: יצירת מוקדי משיכה למבקרים בתוך השטח, יצירת מפגשים בלתי אמצעים עם הציבור הישראלי ובמקביל פעילות שיטתית להנגעת אנשים לפעולה בתוך שטחי יהודה ושומרון ומחוצה להם. בשלבים הבאים נציג לציבור טיעונים ערכיים נוספים ונפעל נמרצות להגדיל את מספר המבקרים בשטחי יהודה ושומרון ואת היכולת לחבר חלקים נרחבים של הציבור באופן ערכי - רגשי אל הארץ.

בברכת נעשה ונצליח

הצטרפו אלינו www.jstory.co.il או חייגו: *3553
לתגובות: yakirsegev@jstory.co.il

לצד התנופה ההתיישבותית, תנופת העשייה האדירה ביישובי יש"ע וקביעת עובדות אשר מהוות את התשתית לאחידותנו בשטח, קשה להתווכח עם העובדה כי במהלך העשור האחרון חלה שחיקה בתמיכה של החברה הישראלית במפעל ההתיישבות ובאמונה בחזון ארץ ישראל השלמה. לצערנו, טרם הצלחנו להתנחל בלבבות של כל העם ואולי אף הוודנו מלבבות שעד לפני שנים לא רבות הזדהו ותמכו בדרכנו. ביצוע תוכנית ההתנתקות, חוק פינוי פיצוי, קו הגדר והטמעתם של מושגים כדוגמת "שתי מדינות לשני עמים" ו"כיבוש" בשיח הציבורי הן רק דוגמאות מעטות לכך.

תופעה זו קשורה לא רק להתיישבות עצמה אלא גם לתהליך עמוק וארוך של אבדן ערכים שעובר על החברה הישראלית כולה. ערכים שהיו הבסיס לקיומה ולזהותה - יהדות, ציונות, והתיישבות, מפסיקים להיות ערכים מכוונים. על רקע זה עולה הצורך לא רק שלנו, אלא של החברה הישראלית כולה באמירה ערכית, חיונית, בלתי מתנצלת ובחירה ביחס לזהותנו, ערכינו והכיוון אליו יש לצעוד.

לאחר שנים רבות בהן הסתייעו בטיעונים ביטחוניים בהסברה על חשיבות יש"ע למדינת ישראל, אנו סבורים שיש להוסיף נדבך נוסף ולומר את האמת שלנו: אנחנו כאן כי זו הארץ שלנו, יהודה ושומרון הם חלק בלתי נפרד מהסיפור של כל יהודי וסיפור זה, גם אם מבטא בדרכים שונות,

הסיפורים שלנו, המנהגים שלנו ומה שמחבר את כולנו, מחוברים למקומות אשר ביהודה ושומרון...

המחתרות והיו ההשראה לסיפור הציוני שבזכותו כולנו כאן. הסיפורים האלו נמצאים בשרירים שלנו, בשמות שלנו, ברחובות שלנו. כי הסיפורים האלו הם חלק בלתי נפרד ממי שאנחנו ויהודה ושומרון הוא חלק בלתי נפרד מסיפורים אלו. כי לכל עם יש את הסיפור שלו ולכל סיפור יש את המקום שלו. לסיפורים שלנו יש מקום. לנו יש מקום. יהודה ושומרון. הסיפור של כל יהודי.

סיפורי האבות והאמהות, סיפורי הנביאים והמלכים וסיפורי הגבורה המקראיים שזורים בהווה של כל אחד ואחת מאיתנו. עם הסיפורים האלו ילדינו חוזרים מהגן, עולים לבית ספר ומסיימים את התיכון. הסיפורים האלו הם הרקע לחגים, למנהגים ולמסורת היהודית. הסיפורים והמקומות האלו רקמו את חלום העלייה לארץ של הסבים והסבתות שלנו, ליוו את לוחמי

חיבת הארץ של גדולי ישראל

הגאון רבי אליהו (הגר"א), מוילנה חלק א'
"הארץ הקדושה שהכל מצפים לראותה"

התלמודית לדורותיה. גאון במקרא, בתלמוד ובקבלה ובקיא במדעים. הגאון נולד בט"ו בניסן ה'ת"פ (1720), בעיר סלץ שלייד בריסק שבליטא שהייתה חלק מהאימפריה הרוסית, אולם יש

רבי אליהו בן שלמה זלמן קרמר הידוע כהגאון רבי אליהו (הגר"א), הגאון מוילנה, הגאון החסיד ואף רק בשם הגאון, נחשב לאחד מעמודי התווך של היהדות

ותשובה
ותפילה
ולצדקה...

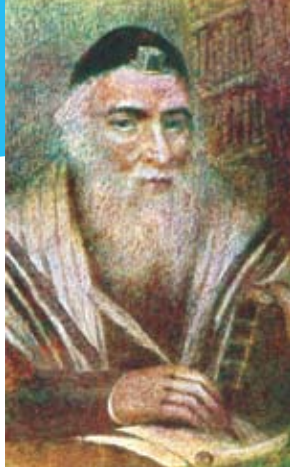

כל התורם כמנין נח"ת (458 שקל)
למען המשפחות הכואבות, ילדי
תשב"ר יתפללו עבורו במערת
המכפלה מידי יום ביומו עד יוה"כ, והיא
סגולה נפלאה להנצל מכל רע כפי
דברי הרבנים המקובלים שליט"א

שנה חלפה ביעף. מה שהיה אתמול, נגזר ונעלם עם ימים שפרחו והותירו אחריהם רק זכרונות. ימי הרחמים הולכים וקרבים... לב מי לא ירא את עומדו ביום הכיפורים בתפילה- לפני הבוֹרָא, גזר דינו תלוי, לחיים או למיתה. - לבות כולם הומים, הבקשות עולות אל על והתקווה מפעמת בלב כל. פתח לנו שערי אושר, שמחה, בריאות, שלום, שלווה, אמונה וגאולה.
אי שם, ילד קט נושא עיניו אף הוא. הוא לא יודע לבטא במילים, וטרם למד לפתוח סידור. אבל בפנים, הלב זועק, מבקש כל כך. שאבא יבא ויחזור הביתה, ואז תחזור השמחה לאמא. שהמדפים הריקים יתמלאו בכל טוב, והרעב לא יציק לעולם. שאבא ימצא עבודה מהר, והבית לתהום לא יתדרדר. קצת אור, ללב הכבוי שלי תמיד, קצת שמחה לשנה חדשה.
ובלבו הקט של הילד הזה, שקוראים לו ישראל או אריאל, יונתן או עוזיאל, מבקשת להכנס התקווה. הוא מתפלל בשקט, כמעט בלי מילים, אך עיניו לחות.
אם אתה ואני, וכולנו ביחד, נשכיל אל תוך הדממה להקשיב, נוכל לשמוע את קולו. אם אתה ואני, אם רק נרצה, נוכל לתרום לו תרומה השווה מכל הון בעולם. תרומה של אחדות, של אהבה, של מסירות הדדית- **נוכל לתרום לו תקווה.**

עזרי-קרון הצדקה המאוחדת לישראל
1800-39-50-50

כמו כן ניתן לשלוח מעטפה ל-ת.ד. 16216 ירושלים ת"ז | ניתן לתרום גם באתר שלנו:
או בהפקדה בבנק הדואר חשבון מספר: 8209909 | WWW.EZ-RI.COM

סברה שנולד בוויילנה. בגיל 6 בלט כעילוי, דרש בבית הכנסת הגדול בוויילנה דרוש ופלפול עמוק שלמד מאביו. למד מספר חודשים בעיירה קיידאן אצל הרב משה מרגלית הידוע בכינויו ה"פני משה". בגיל עשר כבר למד בעצמו ולא נזקק למורים. הוא נשא לאשה

את חנה, בתו של יהודה לייב מקיידן. חנה דאגה לפטור את בעלה מן הטיפול במשפחה כדי שיוכל להקדיש את זמנו ללימודיו. לאחר מותה נשא את האלמנה גיטל. להגר"א נולדו שמונה ילדים וכולם מאשתו הראשונה. הוא היה ידוע בצניעותו ובפשטות הליכותיו. בעודו צעיר לימים קיבל על עצמו "גלות" - לנדוד כמה שנים. הוא עבר בערים שונות בפולין ואשכנז והגיע עד ברלין, ועל קורותיו בדרך גלותו והתבודדותו סופרו סיפורי נפלאות. בחזרתו מדרכו כבר יצא שמעו למרחוק, וממקומות רבים נהרו אליו לשמוע תורה מפיו, והתפללו בבית מדרשו. במשך השנים התגורר הגר"א בוויילנה, אך סירב בעקביות לכהן במשרה רבנית רשמית שתפריע לו בלימודיו. למרות זאת, קהילת וילנה שראתה כבוד לעצמה במגוריו בעיר, נתנה לו הקצבה חודשית קטנה לפרנסתו. הגר"א התפרסם מאוד בהתמדתו העצומה. המסורת מספרת כי נהג במשך כל חייו לישון שעתיים בלבד ביממה, כשכל עיתותיו מסורים אך ורק ללימוד תורה. תלמידו רבי חיים מוולוז'ין תיאר, כי כאשר עינתה אותו קושיה בלימודו לא היה מכניס אוכל לפיו במשך ימים רצופים, ומראהו היה כחוש ומעונה עד שמצא את התשובה לשאלתו.

מסופר על הגר"א כי יום אחד, בא אל הגאון מוויילנה חבר ילדות. אותו חבר שאל את הגאון איך נהפך לגאון, בעוד הוא תלמיד חכם ממוצע ואינו כמוהו שהוא גדול הדור. ענה לו: "אתה מכיר את דבר חכמים 'אינו דומה השונה 100 פעמים לשונה 101 פעמים'?" החבר ענה: "ודאי שאני מכיר". שאל שוב הגאון: "אתה מאמין לזה?" החבר ענה: "ודאי שאני מאמין". אמר לו הגאון: "יפה מאוד, אני לא רק האמנתי להם, אני גם בדקתי".

במוצאי יום כיפור היה הגר"א ממשיך לצום עוד כמה שעות תוך כדי לימוד תורה. זאת על פי מאמר חז"ל: "מאי דכתיב, ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי? מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה - אתם מתקיימים, ואם לא - אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו". כלומר קיומו של העולם תלוי בלימוד תורה בלתי פוסק. רעיון זה עמד גם בבסיסה של הישיבה ישיבת וולוז'ין שהקים תלמידו, ר' חיים. הגר"א דגל בלימוד על דרך הפשט והיה בעצמו בעל בקיאות וידענות רחבת היקף. הוא היה חדשן מאוד בפסיקת ההלכה ופעמים רבות פסק על פי הבנתו גם נגד המנהג המקובל.

ארץ ישראל זוכה למקום מיוחד במשנת הגאון. כתביו מלאים שבח והערצה לארץ הקודש. שבח זה מתבטא בגווניו ובאופנים שונים. חז"ל הפליגו בשבח ארץ ישראל, בגודל מעלת ישיבתה, בהשראת השכינה בתוכה ובשבח תורתה וחכמתה. לפעמים אף פירש הגר"א את הכתוב בשבח א"י אפילו אם פשוטו של מקרא לא התכוון לעניין זה. על הפסוק "אשריך ישראל מי כמוך" (דברים ל"ג, כ"ט) כתב הגר"א: "בהעברת הירדן, שזכו בה לכנוס לארץ ישראל, כמו שנאמר (מלאכי ג', י"ב) 'ואשרו אתכם כל הגוים

כי תהיו אתם ארץ חפץ אמר ה' ור"ל ארץ חפץ, שחפץ בה ה' יתברך" והוסיף הגר"א: "ושבחה מבואר בכל התורה ארץ חמדה טובה ורחבה כו' כי הארץ אשר אתה בא שמה כו' כמו שנאמר - לא נפל דבר מכל הדבר הטוב אשר דבר ה' אל בית ישראל, הכל בא. וכל

תשוקתו של משה היה לכנוס בה, כמו שאמר - אינני עובר את הירדן ואתם עוברים וירשתם. על הפסוק כי ה' אלוך מביא אותך אל הארץ הטובה" (דברים ח', ז') כתב הגר"א: "אווירה טובה, יפה נוף, אקלים מזוג, משוש כל הארץ. הפך מה שאמרו המרגלים שהוציאו דיבה רעה. ומה היא הרעה? ארץ אוכלת יושביה - אווירה רעה". על הפסוק "וממגד ארץ ומלואה" (דברים ל"ג, ט"ז) כתב: "ארץ ומלואה - היא פירות ארץ ישראל שנאמר ומלא ברכת ה'".

על הפסוק בספר דברים "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ" (דברי הימים א', י"ז, כ"א) פירש הגר"א: "כי שניהם הן בייחוד ישראל וארץ ישראל, ישראל משבעים אומות וארץ ישראל כן נקרא אלוך הארץ, וזהו מה שאמר לאברהם - אלוך השמים ואלוך הארץ (בראשית כ"ה, ג') ואח"כ לא אמר אלא [אלוך] הארץ - מפני שבשעה שלקח אותה, היה בחו"ל".

ידוע כי הגאון ניסה בעצמו לעלות לארץ ישראל בין שנת תקל"ח לתקמ"ב (1782). הגר"א אף כתב לבני משפחתו אגרת מהדרך, שהתפרסמה אחר כך בשם "עלים לתרופה", ובה כתב בין היתר שהוא הולך ל"ארץ חמדת ישראל וחמדת ה', שכל עליונים ותחתונים תשוקתם אליה". אולם, ניסיונו זה לא צלח והוא נאלץ לשוב על עקבותיו לאחר שהגיע להולנד. על צאתו מוויילנה לשם עלייה לארץ ישראל אנו מוצאים במפורש רק באגרתו הידועה לאמו ולאשתו שנשלחה מקניגסברג. באותה איגרת הוא כותב: "הנה אנשים נוסעים על כמה שנים בשביל ממון, מניחים נשותיהם, וגם הם נע ונד בחוסר כל, ואני ת"ל (תהילות לא-ל) נוסע לארץ הקדושה, שהכל מצפים לראותה, חמדת כל ישראל, ואני נוסע בשלום ב"ה". ובסוף האיגרת הוא מוסיף: "ואם ירצה ה', אם אזכה להיות בירושלים עה"ק, אצל שערי השמים, אבקש בעדך כאשר הבטחת, ואם נזכה נראה יחדיו כולנו, אם ירצה בעל הרחמים".

בין תלמידיו וכתבי תולדותיו חלוקות הדעות לגבי הסיבות שמנעו ממנו לעלות ואין לדעת מה מהן נכונה. בספר קול התור, המיוחס לר' הלל משקלוב, כתוב בפרק ג', שהגאון גילה בדרכו ארצה שהייתה לו בחינה של משה רבינו ולכן אסור היה לו להיכנס לארץ, ולכן הוא שלח את תלמידיו לעלות לארץ בדומה לשליחותו של יהושע. בזמן התלמידים כבר הותר הדבר, והם עלו לייסד את היישוב הישן ולהכין את הקרקע לשיבת ציון. אחרים אמרו, שדעת הגר"א הייתה להחמיר בעניין תרומות ומעשרות, וכשנודע לו שהבית יוסף הקל בנושא אחד בעניין זה הוא לא רצה לגרום למחלוקת. והיו שכתבו, שכאשר נודע לו שרוב הקהילה האשכנזית היא חסידית, הוא חזר על עקבותיו. אומנם, אין בפתרונות אלה האחרונים מענה על השאלה, שכל אלה היו ידועים לו קודם לניסיון עלייתו אך עצם ניסיונותיו מלמדים שהגר"א ניסה לעלות ארצה וראה בכך חובה אישית. ●

המשך אי"ה בשבוע הבא

קדושת החרץ

גידולי שביעית בשנה השמינית

עם היכנסה של השנה החדשה הבעל"ט רשאים ומצווים אנו לקיים דברי הפסוק: "שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך". אך למרות שהותרו עבודות הקרקע מתחילת השנה החדשה. עדיין קיימות מגבלות של קדושת שביעית בשנה השמינית; הן בנוגע לפירות והן בנוגע לירקות כל אחד לפי הזמן המיוחד לו. כמו כן חלק מהירקות שייקטפו בחודשים הראשונים של השמינית (תשרי - כסלו) עלולים להיות אסורים באיסור ספיחים, זאת בהתאם לאופן גידולן, כפי שיבואר להלן:

ירקות ופירות האדמה

אף שלפי הכללים הרגילים קדושת שביעית אמורה לחול רק על ירקות שנלקטו בשביעית, ועל תבואה וקטניות שהגיעו לשלב "עונת המעשרות" (שליש) בשביעית. אך מסיבות שונות האריכו חז"ל את שלב קדושת שביעית בחלק מהירקות, ולדעת חלק מהפוסקים הם עשו זאת בכל הירקות. כמו כן קיימת מחלוקת בפוסקים האם חל איסור ספיחין על ירקות או פירות האדמה שנקטפו בשמינית ואם כן אימתי הוא פוקע. בכל השאלות האלו ההכרעה למעשה היא כפי המובא להלן (עפ"י קט"י שביעית פרק עב סעי' ה' - י"א):

א. ירקות ופירות האדמה שנקטפו בשנה השביעית (להלן: תשס"ח) - יש להם קדושת שביעית מעיקר הדין.
ב. פירות האדמה שנקטפו בשמינית (להלן: תשס"ט) אך רוב גידולם היה בתשס"ח - יש לנהוג בהם קדושת שביעית מדרבנן (ובתנאי שהם גדלו במקומות שנתקדשו רק בקדושת עולי מצרים בלבד בהם אין איסור ספיחים, כגון: בנגב הדרומי ובערבה).

ג. איסור ספיחין נוהג גם בתחילת תשס"ט. ירקות ופירות האדמה שידוע שנקטפו בתשס"ח במקומות בהם נוהג איסור ספיחין - אסורים באכילה לעולם.

ד. פירות האדמה שידוע שנקטפו בתשס"ט או שמקורם אינו ידוע אסורים באכילה עד שיגיע הראשון מבין המועדים הבאים:

1. שפירות אדמה חדשים מומין זה יגדלו במקום המקדים ביותר בארץ. בסוגי הירקות הצומחים מהר ושאינם משתמרים זמן רב, זמן זה הוא שלושה ימים.

2. רוב גידולי של פרי אדמה זה יהיה בתשס"ט. הרוב המדובר צריך שיהיה בחלק הנאכל, שהוא הפרי, ואין צורך בכך שרוב הגידול יהיה בצמח.

3. חנוכה תשס"ט.

ה. במינים עמידים (כגון: גזר, בצל או תפוז"א) יש להחמיר ולברר מתי תגיע לשווקים התוצרת שרוב גידולה ולקטטה היו בתשס"ט. ולמעשה יש לשאול שאלת חכם.

ו. גידולי הגרגרים (תבואה וקטניות), שלב הגידול הקובע בהם בתשס"ט, הן לאיסור ספיחין והן לקדושת שביעית הוא שליש הגידול. במצב של ספק דינם כמו פירות האדמה.

ז. היתר הספיחין בתשס"ט חל גם על מה שידוע שנזרע בשמיטה באיסור.

ח. זמן היתר הספיחין במינים השונים מפורט מובא בספר "קט"י שביעית" (עמ' 389-394, ועמ' 399-402).

בידולי-ישידה שגדלו באדמות שנמכרו לגוי עפ"י היתר המכירה יש מקום לסמוך על הדעות המתירות את כל הירקות מיד, גם לאלו שאינם נוהגים עפ"י היתר זה, למעט בצל ושום. ●

עזר מציון. נתינה נטו.

60,057
פריטי ציוד רפואי ושיקומי הושאלו

618,000
ארוחות חמות חולקו בבתי חולים

4,682
לינות במרכז "אורנית" - הוסטל לחולי סרטן

2,728
מנות דם נאספו בהתרמות דם

1,920
ילדים עם צרכים מיוחדים סופלו באגף הילד

62,952
הסעות חולים קשישים באמבולנסים ונרביים פרטיים

403
חולים שחיהם ניצלו בזכות מאגר מח העצמות

374,511
תורמים פטנציאליים במאגר הלאומי למח עצמות

11,000
מתנדבים בפעולה

3,810
קשישים נעזרו באגף הסייעות

4,895
ופניגי גופש במחלקה לבריאות הנפש

25,196
פניות למרכז ליעוץ והכוונה רפואית

1800-236-236

שתישאר תמיד בצד הנותן

www.ami.org.il

עזר מציון

"עזר מציון" - זוכת פרס ישראל לשנת תשס"ח.

תרומה ל"עזר מציון" עושה את הדרך הקצרה והישרה ביותר להצלחת חיים ולסיוע חיוני למאות אלפי נעזרים.

שובה ישראל - לאן?

המשך מעמ' השער

ולחשיב לאומה את בטחונה בעצמה, ביכולותיה. את הביטחון בכוחותיה לנצח את אויבנו מסביב, לחזק את הרוח הפנימית שדוחפת אותנו להשיב ימינו כקדם ביישוב הארץ בכל מרחביה, בהקמת בתי מדרשות, בלימוד תורה כהמון, בתנועת תשובה עצומה, בדבקות בה' יתברך, בפעולה רחבה כבימי דוד בשעתו, ולהכין כל שבידינו ברוחניות וגשמיות לקראת השיבה לציון ולמקדש שיבנה בתוכה.

המלאכה איננה קלה כלל ועיקר. החולי פוגע גם בנו מחליש את עמדותינו, מטמא את דעותינו ובעיקר מרעיל אותנו במבט שהוא - החולי - המציאות האמיתית כביכול. על דברים אלו מהדהדים באוזנינו דברי הנביא קול גדול ולא יסף - "שובה ישראל עד ה' אלקיך, כי כשלת בעונך. קחו עמכם דברים, ושובו אל ה'" (הושע י"ד - ב' - ג').

ולחשיב לאומה את בטחונה בעצמה, ביכולותיה. את הביטחון בכוחותיה לנצח את אויבנו מסביב, לחזק את הרוח הפנימית שדוחפת אותנו להשיב ימינו כקדם ביישוב הארץ בכל מרחביה, בהקמת בתי מדרשות, בלימוד תורה כהמון, בתנועת תשובה עצומה, בדבקות בה' יתברך, בפעולה רחבה כבימי דוד בשעתו, ולהכין כל שבידינו ברוחניות וגשמיות לקראת השיבה לציון

חוגגים ומטיילים בבנימין

לא רמאך סוף

תל שילה

במים רביעי וחמישי
ט"ז-י"ז בתשרי 15-16.10
בין השעות 10:00-17:00

עיר מקראית מתעוררת לתחיה סדנאות לכל המשפחה מופעי שחקנים ואומנים הדרכה אינטראקטיבית בתל שוק איכרים כתב חידה מופעים מוזיקליים

15 דקות

מירושלים!

פסטיבל על הנחל

בואי קל-נחל פת

יום ראשון כ' בתשרי 19.10
בין השעות 10:00-15:00

פעילויות לכל המשפחה, טיול ג'יפים, מיני פארק אתגרים, מתנפחים, אוהלי יצירה לילדים, כתב חידה, פארק מוטורי, רכיבה על סוסי פוני וכרכרה, אתגרת מוזיקלית ומספרי סיפורים בנחל * אפשרות לכתרים משפחתי מוזל

מופע מרכזי בשעה 16:00 להקת "טורד" תנועה בקצב

מופע לכל המשפחה בשילוב: תיפוף, ריקוד ותנועה תערוכת עסיסית של קצב, תנועה ואנרגיה מופע מפתיע מלא הומור שזוכה לתגובות נלהבות מהקהל והבקורת

טיולי סוכות

ע"י ב"ס שדה עפרה

יום רביעי ט"ז תשרי 15.10

בעקבות ירמיהו בנחל פרת טיול מעיינות במערב בנימין אוג מלך המדבר אל שמורת הדולבים בעקבות תוכנית אלון ברחובות השירה בעקבות יהודה עמיחי בהדרכת שופר שון

יום חמישי י"ז תשרי 16.10

בעקבות שאול ויונתן בנחל מוכמס מעיינות נחל קנה סוכות שומחים בהדרכת זאב ת. ארליך (זאב) טיול מעיינות במערב בנימין טיול ג'יפים בנחל קנה במורד הראשש לילה בחצר - שחחות בית השאבה בשכונת מאה שערים

יום שישי י"ח תשרי 17.10

קן זורחת בסרטבה מים בספר המדבר סובב שכס

יום ראשון כ' תשרי 19.10

"פסטיבל על הנחל" בעין קלט אל בירת השומרון - סבסטיה

יום שני כ"א תשרי 20.10

תשובה בהר הזיתים (לפנות בוקר)

כל הטיולים בהרשמה מראש

פרסומי ישראל ושות'

מרכז מידע והרשמה

02-9975516

ofra@spni.org.il

סוכות כשרות יעמזר לרשות הציבור בכל האירועים!

תחנות מידע: ① צומת שילת (כביש 443) ① מחסום אורנית (כביש 5) ① מחסום חזמא (כביש 60) ① צומת כפר אדומים (כביש ים המלח)

עשור לנגוהות

זבט לחתי"שבות

שכאלו לא יכולים ללא רב, נשוי כמובן, שמשפחתו, משפחת בן דוד החלוצה, הפכה למשפחה הראשונה בנגוהות.

נגוהות שוכנת במורדות המערביים של הר חברון שלמרגלותיה שפלת החוף ושפלת יהודה, בגובה 707 מ' מעל פני הים, שמהם ניתן לראות את ארובות אשקלון וביום בהיר גם את מגדלי עזריאלי.

נגוהות יישוב מקסים וחם. התושבים עוסקים בחינוך, במקצועות חופשיים, בטכנולוגיה במקומות עבודה שונים ברחבי הארץ – מבאר שבע, קרית גת ואשקלון, דרך הר חברון וקרית ארבע ועד בית שמש ומקומות נוספים. אחרים עובדים בחקלאות שמשתרעת סביב הישוב וממלאת בכבוד אזור תעשייה קטן. בישוב מדרשה לבנות המשלבות שירות לאומי משמעותי בקריית גת עם לימוד תורה נגוהותי. בין הבנות לישוב קשרים חזקים ויש מהן שאף הקימו את ביתן בנגוהות. נשמח לקלוט זוגות ומשפחות נוספות.

לפרטים: מזכירות: **02-9605188**
רכז קליטה – אבנר: **052-8348085**

לפני כשבועיים חגגו תושבי נגוהות ומאות אורחיהם עשר שנים להפיכתה של היאחזות הנח"ל ליישוב קבע. את הבאים קידמה תערוכה חגיגית במועדון הישוב, "נגוהות בעבר ובהווה עם מבט אל העתיד", בהמשך נחנכה שכונת קראוונים חדשה שנבנתה על ידי המועצה האזורית בשיתוף עם אמנה, שהכניסה את הישוב לתנופת קליטה ברוכה (ישנם עוד מבנים שישמחו להתמלא). המופע המרכזי שסגר את הערב, המחזה המקורי "ועל דרכך נגה אור", האיר את נקודות האור השונות בנגוהות, כשהמסר המרכזי הוא שכל הבניה והעשייה בישוב היא כל כולה לשם שמיים. האירוע המרשים עשה את שלו, "הגענו הביתה ואמרתי לבעלי, תתחיל לארוז, יש קראוון פנוי. נסתדר עם העבודה, נסתדר עם הלימודים, עולים לנגוהות" סיפרה אחת מבוגרות המדרשה.

סיפורה של נגוהות מתחיל באזרח שקט בימים של ייבוש ההתיישבות. את הנקודה החלו לאייש חיילי פלוגת הסדר, בייני"שים, שזכו במ"פ "משלנו", וצדיקים

בס"ד

נחת רוח לרבינו הרב מרדכי אליהו בן מזל שליט"א

לאור קריאת הרבנים גדולי הדור
נתכנס כולנו המוני בית ישראל בימים אלה שבין כסה לעשור ל-

עצרת תפילה

בהשתתפות גדולי המקובלים והרבנים שליט"א

ביום ראשון, ו' בתשרי ה'תשס"ט, בשעה 19:00
ברחבת בית החולים שערי צדק
נישא תפילה ליושב במדומים שישלח רפואה שלמה

למו"ר ועט"ר מרן הראשון לציון
הרה"ג מרדכי אליהו בן מזל שליט"א

השוהה ביחידה לטיפול נמרץ מאז שביעי של פסח
הכרוה על כתיבת ספר תורה ע"י כל ישראל - לרפואת רבינו

לא תתאפשר חניה בבית החולים
עזרת נשים פתוחה במקום המיוחד (נא לעקוב אחר השילוט)
ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה
לפרטים נוספים: 02-9934328, tefila@harav.org

אני לדודי

מאת

הרב חיים סבתו

"אנא ה', חון עמך ישראל והאר פניך להם, שובה אלינו ברחמך הרבים, ומתוך חרדת הימים האלה גלה לנו אהבתך." הרב חיים סבתו

חודש אלול והימים הנוראים ראשיתם יראה וסופם אהבה. אני לדודי כולל ארבעים רשימות בענייני הימים הללו, ולכל רשימה הוקדם פיוט מפיוטי הקדמונים.

הזמנות קבוצתיות/ארגונים:
052-5558091 (רוני)

ידיעות ספרים

הזמנות ליחידים:
03-7683326 (אוסנת)

שלח את אחי!
יהונתן פולארד נמק
בכלא האמריקני
8361 ימים
עד מתי?!

לפרטים והצטרפות לפעילות:
טלמסר 054-6437218 | פקס' 02-5636162
www.freepollard.net | freepollard@gmail.com

המוציא לאור:

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים
ביהודה שומרון וחבל עזה
בשיתוף: **ישראל מאוחדת**

בית הדפוס 11, גבעת שאול
ירושלים 95477
טלפון 02-6211999
פקס' 02-6516662
perla@myesha.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

עורך:
ישי הולנדר
כותבים:
משה מאיסדורף
מרדכי גנון
גרפיקה:
שקד מורי
פרסום מודעות:
שיראל בליינר
052-8903906
הפצה:
מקור ראשון - דוד
052-8908519
עיצוב והפקה:
שילה • ברכץ
בית אל
טל' 02-9973875

התשובה הראשית שהיא מאירה את המחשכים מייד, היא שישוב האדם אל עצמו, אל שורש נשמתו, ומיד ישוב אל האלוקים

הראי"ה קוק, אורות התשובה ט"ו י'

מודעה

פרוש מניסיון משלנו

בחירת ראש עיר לבירת ישראל היא בחירה ייחודית.
בפתק אחד אנחנו בוחרים
מי יהיה האיש שיקדם את התעסוקה,
החינוך התרבות והבנייה בירושלים
ובאותו פתק ממש אנחנו קובעים
מי האיש שילחם למען אחדות בירת ישראל ושלמות הארץ.
זו ההזדמנות שלנו לבחור ראש עיר שצבר ניסיון מוצלח
הן ברמה המוניציפלית והן ברמה הלאומית בכנסת ובממשלה.
זו ההזדמנות לבחור ראש עיר בעל כח פוליטי וקשרים
שיבטיחו חינוך טוב יותר, תרבות לכולם, יותר בנייה ויותר תעסוקה.
זו ההזדמנות לבחור באחד משלנו,
בשותף נאמן שהוכיח בעשייה שהוא יודע לעבוד.
אצל פרוש ארץ ישראל וירושלים מאוחדת,
הם אמונה שבלב והגשמת חזון הנביאים.
זו ההזדמנות לבנות את ירושלים למען הירושלמים ולמען עם ישראל.

פרוש בונה ירושלים

1983 סגן ראש העיר ואחראי על התכנון והבנייה.

פרוש בונה יש"ע

1996 שר במשרד השיכון. בונה אלפי דירות ביהודה שומרון ועזה.

פרוש בעד אחדות ירושלים

2000 מתנגד לתוכנית ברק לחלק את ירושלים
ונאבק יחד אתנו למען אחדות הבירה.

פרוש נגד ההתנתקות

2005 מצביע נגד ההתנתקות
ומוותר על תפקיד שר בממשלת ההתנתקות.

פרוש משלנו

זה כפאן אפכי מדפ ולבחו באותף נאמן

ירושלים

פרוש

גאופה אל

www.porush.co.il
מטה דתיים לאומיים למען פרוש 02-5722522 פקס 02-5722523 porush.jerusalem@gmail.com